

## SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKEEN LOPPURAPORTTI

### 1. Taustatiedot

Projektin nimi	Saamelaismusiikkikeskushanke
Projektikoodi	S85948
Tavoiteohjelma	1B
Toimintalinja	2
Toimenpidetkokonaisuus	6, Osaamisen kehittäminen maaseudulla
Projektin päävastuuviranomainen	Lapin lääninhallitus
Projektia hallinnoiva organisaatio	Saamelaiskäräjät
Projektin vastuhenkilö	Juha Guttorm, hallintopäällikkö
Puhelinnumero	016-655021
Postiosoite	Saarikosentie 4, 99870 Inari

Loppuraportin kirjoitti Saamelaismusiikkikeskushankkeen projektipäällikkö Annukka Hirvasvuopio-Laiti.

### 2. Yhteenvedo projektin toteutuksesta ja tuloksista

#### Projektin tavoitteet:

Saamelaismusiikkikeskushankkeen tarkoituksena oli selvittää Saamelaismusiikkikeskuksen perustamisen ja toiminnan käynnistämisen edellytyksiä osana Inariin rakennettavaa Saamelaiskulttuurikeskusta, ja siinä tarkoituksessa koordinoita ja organisoida saamelaismusiikin opetusta kouluille; oppilaille ja opettajille, sekä jatkaa Ijahis Idja – alkuperäiskansojen musiikkitapahtuman kehittämistä ja suunnittelua.

Saamelaismusiikkikeskushankkeen projektipäälliköksi valittiin **Annukka Hirvasvuopio-Laiti** sekä hänen avukseen projektityöntekijä **Jussi Isokoski**. Lapin lääninhallitus myönsi projektille kuukauden jatkoajan 30.11.2007 saakka, alun perin sen piti päättyä 31.10.2007.

Projekti oli jatkohanke Saamelaismusiikin opetuksen kehittämishankkeelle, jossa luotiin edellytyksiä saamelaisen musiikin opetuksen aloittamiselle. ESR-hanke Saamelaismusiikin opetuksen kehittämishanke toimi 1.1.2005 alkaen maaliskuun 2007 loppuun saakka.

Yhteensä 8 kuukautta kestäneen projektin aikana projektipäällikkö ja projektityöntekijä jatkoivat suunnittelutyötä Saamelaismusiikin opetuksen kehittämishankkeen aikana tehtyjen suunnitelmien pohjalta. Projektin aikana keskityttiin erityisesti Inariin rakennettavan Saamelaiskulttuurikeskuksen yhteyteen tulevan Saamelaismusiikkikeskuksen rahoituksen järjestämiseen sekä sisällöntuotantoon. Saamelaismusiikin kouluopetusta pyrittiin edistämään ja järjestettiin opettajille ja päiväkotien työntekijöille suunnattu saamelaismusiikin koulutuspäivä 6.11.2007 Inarin Siidassa. Kouluopetusta järjestettiin yhdessä saamelaismusiikin oppikirjaa työstävien **Ulla Pirttijärven** ja **Marko Jousteen** kanssa yhteistyössä. Nuorten bändileiri, jossa opetettiin sekä perinteistä että modernia



SÁMEDIGGI  
SÁMITIGGE  
SÁÁ'MTE'G'G  
SAAMELAISKÄRÄJÄT

SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



saamelaismusiikkia, järjestettiin Sevettijärvellä 2.-4.11.2007. Ijahis Idja – alkuperäiskansojen musiikkitapahtuma järjestettiin Inarin kirkonkylällä 25.- 27. toukokuuta 2007. Musiikkiterminologian työryhmä käänsi laajahkon musiikkisanastolistan pohjoissaameksi – puuttuva yhtenäinen musiikkisanasto on ollut suuri ongelma saamelaismusiikin opettamisessa, nyt tähän pulmaan saatiin helpotusta.

### 3. Projektin lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä

Hankkeen työn suuntaviivana toimi edellinen Saamelaiskäräjien hallinnoima ESR-projekti, Saamelaismusiikin opetuksen kehittämishanke, jonka tarkoituksena oli suunnitella ja luoda edellytyksiä saamelaismusiikin opetuksen aloittamiseksi saamelaisalueella. Projektin lähtökohtana oli pyrkiä säilyttämään perinteisiä saamelaisia musiikin muotoja (joiku eli *luohti*, sekä *leudd*, *livde*), järjestää jatkuvaa saamelaismusiikin opetusta saamelaisalueelle, motivoida nuoria opiskelemaan omaa perinteistä musiikkiaan, tehdä saamelaismusiikkia tunnetuksi sekä osaltaan pyrkiä kehittämään sitä. Tätä hanketta puolestaan edelsi Saamelaiskäräjien Suomen Musiikkioppilaitosten Liitolta vuonna 2004 tilaama esiselvitys saamelaismusiikkiopiston opetuksen järjestämisestä. Työryhmän laatimaa esiselvitystä ennen Saamelaiskäräjät oli tilannut Saamelaisalueen koulutuskeskukselta selvityksen saamelaismusiikin opetuksen järjestämisestä. Tämän selvityksen kirjoitti tutkija Ilpo Saastamoinen.

Saamelaismusiikkikeskushanke liittyi osana vireillä olevaan Saamelaiskulttuurikeskuksen rakentamishankkeeseen, musiikinopetus tulee olemaan yksi Saamelaiskulttuurikeskuksen keskeisiä toimintoja. Suomen hallitus myönsi Inariin rakennettavalle Saamelaiskulttuurikeskukselle rahoituksen 24.5.2007. Ijahis Idja – alkuperäiskansojen musiikkitapahtumasta, jota hankkeen työntekijät järjestivät yhdessä Anára Sámi Searvin, Siida-museon, Saamelaiskäräjien, Saamelaisalueen koulutuskeskuksen sekä Inarin kunnan kanssa, pyritään saamaan pysyvä tapahtuma Inarin kirkonkylälle. Tapahtuman puitteissa järjestetään saamelaismusiikin konsertteja, opetusta, musiikkiseminaareja jne. ja se järjestettiin projektin aikana vuonna 2007 neljännen kerran, 25.- 27. toukokuuta ([www.ijahisidja.fi](http://www.ijahisidja.fi)).

Projektin kohderymänä olivat yli 15-vuotiaat Saamelaisalueella. Saamelaismusiikinopetuksen suunnittelussa kuitenkin lähtökohtana oli alusta saakka se, että opetus tulevaisuudessa järjestetään jo pienestä lapsesta alkaen. Saamelaisalueen opettajat sekä päiväkotien työntekijät olivat yksi tärkeä kohderyhmä. Projektin järjestämällä opetuksella pyrittiin tukemaan sekä perinteisen että modernin saamelaismusiikin opetusta.

### 4. Projektin toteutus ja yhteistyö

Projektin aikana kartoitettiin projektisuunnitelman mukaisesti opettajien ja kuntien kantaa saamelaismusiikin opetuksen järjestämisestä esimerkiksi kiertävän musiikinopettajan toteuttamana. Saamelaisalueella on pitkät välimatkat ja etäisyydet kylien välillä ja tämä asettaa haasteita myös musiikinopetukselle. Ongelmana on pätevien musiikinopettajien saaminen koko alueelle. Paikoin puutetta on myös saamelaismusiikin osaajista yleensä – paikallisperinteen opettajia ei kaikkialta



SÁMEDIGGI  
SÁMITIGGE  
SÁÁ'MTE'G'G  
SAAMELAISKÄRÄJÄT

SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



edes löydy. Opetusta pyrittäisiin toteuttamaan mahdollisimman paljon paikallisin voimin sekä nk. ”Learning from the Elders” – metodilla, jossa kenties jo ikääntyneetkin perinteenkantajat jakavat perinnetietämystään nuoremmille koulussa. Tällä tavoin organisoitunakin perinnesäveltämisen opetuksessa tarvitaan ns. apupedagogi, apuopettaja tai koordinaattori, joka esim. huolehtii käytännön järjestelyistä ja tekee perinteenkantajalle mahdollisimman helpoksi luokkatilanteeseen tulemisen sekä toimii myös apuna opetustilanteessa. Myös etäopetuksen mahdollisuuksia kartoitettiin ja osa tulevan Saamelaismusiikkikeskuksen opetuksesta järjestetäänkin hyvin todennäköisesti etäopetuksen avulla.

Projektin aikana kartoitettiin mielipiteitä siitä, miten laajaa aluetta kiertävä musiikinopettaja voisi hoitaa musiikinopetuksen. Yhtenä vaihtoehtona pyrittiin kartoittamaan miten saamelaismusiikin opetus järjestettäisiin kiertävän musiikinopettajan toimesta siten, että koulujen ja kuntien osaksi jäisi ainoastaan matkakulujen maksaminen. Saamenkielisen opetuksen ollessa kyseessä tämä onnistuisi, koska saamenkieliseen opetukseen saa 100 % valtion tuen opettajan palkkojen osalta. Lisäksi on tietysti huomioitava se seikka, että suomenkielisessä opetuksessa on huomattava määrä saamelaislapsia ja pysyvänä ratkaisuna opetuksen järjestäminen valtion rahoituksen kautta ainoastaan saamenkielisessä opetuksessa oleville lapsille ei ehkä ole kovin hyvä. Saamelaislapsia on myös suomenkielisessä opetuksessa hyvin paljon ja vaikka saamelaismusiikin opetuksen järjestäminen saamenkielisen opetuksen rahoituskehyksestä onkin kannatettava, suotava ja siitä on hyvä aloittaa, silti useat opettajat monelta eri koululta ilmaisivat huolensa siitä, jäävätkö suomenkieliset saamelaislapset kokonaan ilman saamelaismusiikin opetusta. Tämä on tärkeä seikka, joka tulee tulevaisuudessa huomioida. Kielikeskustelussa toisaalta painotettiin myös sitä, että saamenkieli kuuluu olennaisena osana saamelaiseen perinnesäveltämiseen ja saamelaisen vokaalimusiikin kieli on perinteisesti saame.

Tarvetta ja kiinnostusta olisi myös saada suomenluokille saamelaismusiikin opetusta niin, että se tulisi tutuksi myös alueen suomenkieliselle ja suomalaiselle väestölle. Ideaali tilanne olisi, että saamelaismusiikkia sisällytetään musiikin opetussuunnitelmiin koko Saamelaisalueella, ainakin enemmän kuin mitä se tätä nykyä tulee esiin musiikin opetuksessa.

Saamelaismusiikin opetusta tulee suunnittelemaan ja järjestämään Inariin rakennettavan Saamelaiskulttuurikeskuksen kautta Saamelaismusiikkikeskus, jonka toimintaa varten haetaan rahoitusta jo ensi vuodelle. Ideana on järjestää niin perinteisen kuin populaarin saamelaismusiikin opetusta kouluille. Saamelaismusiikkikeskuksen visioksi suunniteltiin seuraavaa:

#### *Saamelaismusiikkikeskus*

*säilyttää ja edelleen kehittää perinteisiä saamelaisia vokaalimusiikkityylejä (luohti, leudd ja livde), järjestää elävän ja kehittyvän saamelaismusiikin opetusta, tarjoaa puitteet saamelaisen musiikin ammattimaiseen tuotantoon ja jakeluun, kehittää saamelaista musiikkiosaamista, kohottaa saamelaisten musiikkityylien imagoa ja sitä kautta lisää kiinnostusta saamelaiseen musiikkiin.*

*Saamelaismusiikkikeskus tuottaa laadukasta ja monimuotoista sisältöä nykyaikaisin keinoin perinteitä vaalien ja kunnioittaen.*



SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESHANKE



Saamelaismusiikin opetus jatkuu tämän EU-projektin loppumisen jälkeen myös esim. Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa sekä Ivalon ja Utsjoen kansalaisopistoissa.

Yhteistyö koulujen ja opettajien kanssa oli tärkeää. Suurena apuna ja yhteistyökumppanina projektille oli myös muusikko, saamelaislääntäiteilijä Ulla Pirttijärvi-Länsman. Hänen kanssaan tehtiin yhteistyötä muun muassa perinteenkantajien kartoittamisessa, kurssien järjestämisessä, opettajakoulutusseminaareissa sekä koulukierroksilla. Koulukierrosten sekä perinnesiikin taitajien haastattelujen suhteen päätettiin tehdä yhteistyötä Saamelaiskäräjien saamelaisen perinnesiikin oppikirja-hankkeen kanssa sillä yhteistyö oli luontevaa koska kyse oli täysin samasta asiasta; saamelaisen perinnesiikin opettamisesta kouluissa. Koulukierroksia tehtiin koko saamelaisalueella Ulla Pirttijärvi-Länsmanin, Marko Jousteen sekä **Petra Maggan** johdolla. Saamelaismusiikkikeskushankkeen projektipäällikkö osallistuu saamelaismusiikin oppikirjahankkeeseen ohjausryhmän jäsenenä.

Saamelaiskäräjien hallinnoima projekti vuonna 2007 oli musiikkiprojektin lisäksi Saamelaiskulttuurikeskuksen suunnitteluun liittyvä ESR-hanke *Saamelaiskulttuurikeskuksen toimintamallin luominen*. Edellä mainitun projektin kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä koko hankkeen keston ajan. Samoin valtakunnalliseen Taikalamppu – lastenkulttuuriverkostoon kuuluvan *Saamelainen lastenkulttuurikeskushankkeen* kanssa tehtiin yhteistyötä. 1.6.2006 alkaneen EMOTR-hanke *Saamelaisalueen elinkeinotoiminnan koordinointi- ja kehittämishankkeen* kanssa oli myös yhteistyökuvioita liittyen esim. Ijahis Idja - tapahtumaan. Jussi Isokoski teki elinkeinohankkeelle selvityksen Suomen puolen saamelaisista muusikoista. Yhteispohjoismainen, Suomessa helmikuussa 2006 alkanut *Joikuarkistoprojekti* on ollut yhteistyökumppanina Marko Jousteen voimin.

Yhteispohjoismainen *Juoigiid Searvi:n* (Joikaajien yhdistys) kanssa on mm. suunniteltu opetusta sekä kysytty kommentteja opetussuunnitelma-asioissa. Juoigiid Searvin puheenjohtaja **Mattis Heatta** kuului myös hankkeen ohjausryhmään. Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton vetämän Monimuotoinen musiikki – hankkeen puitteissa kartoitettiin muun muassa vähemmistömusiikin opettamisen erityispiirteitä. Projektipäällikkö osallistui hankkeen kokouksiin työryhmän jäsenenä. Projektipäällikkö osallistui myös Virtuaalimusiikkihankkeen kokoukseen kertoen projektista sekä saamelaismusiikista. Tapaamisissa tutkittiin etäopetuksen mahdollisuuksia musiikinopettamisessa.

## 5. Julkisuus ja tiedottaminen

Hanke on saanut näkyvyyttä muun muassa erilaisten tapahtumien järjestämisen kautta. Projektin työntekijät esittelivät projektia sekä saamelaismusiikkia yleensä useissa tilaisuuksissa liittyen mm. Saamelaiskulttuurikeskuksen suunnitteluun sekä esittelyyn. Projekti järjesti koulutusta, joista kirjoitettiin medialle lehdistötiedotteita. Lehdistötiedotteissa sekä mainoksissa oli näkyvissä ESR-logo sekä muut vaaditut logot. Annettujen radiohaastattelujen (YLE Sámi Radio, NRK Sámi Radio, YLE Radio Suomi) lisäksi projektipäällikkö on esiintynyt televisiossa Ođđasat -saamenkielisissä uutisissa. Myös Ijahis Idja – festivaali on tuonut runsaasti näkyvyyttä projektille. Hankkeesta on saanut tietoa myös Saamelaiskäräjien nettisivujen kautta.



SÁMEDIGGI  
SÁMITIGGE  
SÁÁ'MTE'G'G  
SAAMELAISKÄRÄJÄT

SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



## 6. Ongelmat ja suositukset

### 6.1. Ongelmat projektin toteutuksessa

Perinteenkantajat, jotka vielä hallitsevat aidon perinteisen musiikkityylin, alkavat olla jo iäkkäitä, ja näin ollen heitä ei aina ole helppo löytää opetustehtäviin. Osa mahdollisista opettajista ei myöskään ole ollut halukkaita opetustehtäviin. Tämä aiheutti hankaluuksia paikallisperinteen opettamiselle paikka paikoin. Saamelaisalue on myös alueena hyvin laaja ja tämä osaltaan aiheuttaa haasteita opetuksen suunnittelulle, esimerkiksi suunnitellun kiertävän musiikinopettajan toiminnalle.

Projektin taloushallinnon pyörittäminen ja maksatushakemusten tekeminen koettiin haastavaksi, aikaa vieväksi sekä raskaaksi.

### 6.2. Suositukset projektien toimeenpanon kehittämiseksi

Projektin hallinnoijaorganisaatioissa pitäisi olla töissä henkilö, joka vastaa maksatushakemusten tekemisestä jotta projektihenkilöt voivat keskittyä itse projektin toteuttamiseen.

## 7. Projektin tulokset

Hanke on lisännyt tietoisuutta saamelaisista ja saamelaisesta musiikista pyrkien sekä säilyttämään, kehittämään ja siirtämään sitä uusille polville, sekä näin tukenut saamelaista kulttuuria vahvistaen saamelaista identiteettiä.

Projektin tekemästä työstä on hyötyä tulevaisuudessa ennen kaikkea Saamelaiskulttuurikeskukseen tulevan Saamelaismusiikkikeskuksen toiminnassa, mutta myös kouluopetuksessa sinänsä.

Projektin myötä jatkettiin Ijahis Idja – alkuperäiskansojen musiikkitapahtuman kehittymistä ja saanut jalansijaa Suomen ainoana saamelaismusiikin festivaalina. Festivaalin myötä saamelaismusiikkia on saatu enemmän esille, siitä on jaettu tietoa sekä tarjottu saamelaisille muusikoille esiintymistilaisuuksia. Festivaali on palvellut turisteja sekä luonut uuden sesongin muuten hiljaiseen aikaan (toukokuun loppu) Inarissa, näin tapahtuma on hyödyttänyt myös paikallisia yrittäjiä. Tarjontaa on paikallisten sekä esim. Pohjois-Norjasta tulleiden festivaalivieraiden lisäksi myös muualta Suomesta sekä ulkomailta tulleille turisteille.

Projektin aikana perustettu musiikkiterminologian käännöstyöryhmä teki tärkeää työtä yhdessä Saamelaiskäräjien saamenkieliasiansihteerin **Ellen Näkkäläjärven** kanssa kääntäen musiikkiterminologiaa sekä musiikkisanastoa pohjoissaameksi. Työryhmän vetäjänä työskenteli kuukauden verran kielenkääntäjä ja tulkki **Veikko Holmberg**, jonka apuna musiikkisanaston tarkistamisessa sekä hiomisessa kokoontuivat asiantuntijat filtri **Samuli Aikio**, norjansaamelainen muusikko ja näyttelijä **Sverre Porsanger** sekä projektipäällikkö Annukka Hirvasvuopio-Laiti. Lisäksi apua saatiin saamenkielen kääntäjiltä puhelimitse sekä sähköpostitse. Työryhmän työn tuloksena saatiin pohjoissaamenkielinen musiikkiterminologia, jonka avulla musiikin





SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



opettaminen helpottuu huomattavasti niin Suomessa kuin rajojen ylitsekin. Saamelaismusiikin opetusta on suuresti vaikeuttanut yhtenäisen ja selkeän saamenkielisen musiikkisanaston puuttuminen. Musiikkiterminologialistassa on pohjoissaamenkielinen käänös, suomen- ja norjankieliset vastaavat termit ja se sisältää musiikin opetuksen perussanaston sekä termistön lisäksi tietyksi myös runsaasti saamelaismusiikkiin (esimerkiksi joikaamiseen) liittyvää sanastoa. Pohjoissaamenkielinen musiikkisanasto tulee näkyville internetiin, josta se on saamelaisten opettajien, muusikoiden, tulkkien, kääntäjien ja muiden sanastoa tarvitsevien vapaassa käytössä.

Saamelaiskäräjien Saamelaiskulttuurikeskustyöryhmässä Saamelaismusiikkikeskushanke oli mukana muun muassa auditorion, äänentoiston, esiintymislavan, takahuonetilojen sekä studion suunnittelussa. Projektityöntekijä Jussi Isokoski laati laajan selvityksen auditorion sekä studion tarvitsemasta tekniikasta (valot, äänitekniikka, nauhoitustekniikka sähköistykseltä lavalla ja auditoriossa jne.).

Saamelaisalueelle ja saamelaiskulttuurille projektista on ollut hyötyä siten, että arvokasta ja ainutlaatuista musiikkiperinnettä on pyritty säilyttämään ja edelleen kehittämään, tekemään tunnetuksi ja sitä kautta saamaan uusia osajia. Perinteenkantajia on kartoitettu ja tarjottu heille tilaisuuksia opettaa taitojaan nuoremmilleen, näin on myös vanhempaa sukupolvea motivoitu jatkamaan perinteen parissa ja siirtämään taitojaan uusille sukupolville. Hankkeen aikana järjestetyt musiikkileirit ja kurssit, monet luennot ja esiintymiset liittyen esimerkiksi Saamelaiskulttuurikeskushankkeeseen sekä Ijahis Idja – musiikkitapahtuma ovat lisänneet tietoutta saamelaismusiikista ja näin ollen myös saamelaiskulttuurista niin saamen- kuin suomenkielisellekin väestölle saamelaisalueella. Saamelaisnuorten identiteettiä vahvistaa omalla kielellä annettu ja omasta perinteestä ammennettu opetus. Lisäksi saamelaisnuorten yhteisöllisyyttä ja ylpeyttä omasta kulttuurista lisäävät kulttuuritapahtumat (esimerkiksi Ijahis Idja) jossa tavataan muita saamelaisia, etenkin muita nuoria, ja luodaan oman kielen ja kulttuurin pohjalta taidetta.

Musiikkiprojektien järjestämällä nuorten musiikkileireillä on äänitetty runsaasti niin uutta kuin perinteistäkin saamelaismusiikkia nuorten itsensä soittamina, laulamina, joikaamina ja leuddaamina. Nämä niin kutsutut ”demot” ovat nuorille oman musiikin käyntikortteja, joita voidaan esitellä vaikkapa konserttijärjestäjille tai vaikka vain kuunnella omien ystävien ja perheen kanssa ja jäävät muistoksi myöhempiä vuosiakin varten. Saamelaisnuorten musiikkileiri järjestettiin Saamelaismusiikkikeskushankkeen aikana Sevettijärvellä ja paikalla oli runsaasti osallistujia. Lisäksi Ijahis Idja – tapahtuman aikana järjestettiin saamelaismusiikin opetusta konserttien ja seminaarin ohella.

Myös opettajakoulutuksissa nauhoitetuilla äänitteillä on merkitystä saamelaismusiikin opetuksessa. Äänitteiden sekä niihin liittyvien ohjekirjasten avulla saadaan koulujen ja päiväkotien opetukseen lisää saamenkielisiä lauluja ja leikkejä sekä joikuja. Äänitteet ja leikkiohjeet jäävät koko Saamelaisalueen kouluille ja päiväkodeille oppimateriaaliksi.



SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁSPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



## 8. Projektin innovatiivisuus

Projekti on ollut innovatiivinen sekä näkyvä. Verkostoiduttu on esimerkiksi Norjan ja Ruotsin saamelaisten kanssa. Yhteistyötä muiden alkuperäiskansojen kanssa tehtiin mm. Ijahis Idja – tapahtuman aikana (Pohjois-Venäjän alkuperäiskansat).

Saamelaiskäräjien saamelaismusiikin opetuksen suunnitteluun paneutuissa ESR-projekteissa on tehty urauurtavaa työtä ja luotu uutta, esimerkiksi saamelaismusiikin opettajakoulutus ja Saamelaismusiikkikeskuksen toimintamalli. Saamelaismusiikin opettajakoulutusta ei ole järjestetty missään aiemmin eikä Saamelaismusiikkikeskusta vastaavaa saamelaismusiikin opetukseen paneutuvaa laitosta ole missään. Ijahis Idja – alkuperäiskansojen musiikkitapahtuma on kehittynyt ja saanut näkyvyyttä projektien aikana.

## 9. Toiminnan jatkuvuus

Saamelaismusiikin opetusta tulee suunnittelemaan ja järjestämään Inariin rakennettavan Saamelaiskulttuurikeskuksen kautta Saamelaismusiikkikeskus, jonka toimintaa varten haetaan rahoitusta jo vuodelle 2008. Ideana on järjestää niin perinteisen kuin populaarin saamelaismusiikin opetusta kouluille ympäri Saamenmaan sekä jatkokoulutusta opettajille. Tärkeänä tehtävänä on säilyttää ja edelleen kehittää saamelaisen perinnesäilyttämisen lajeja. Saamelaismusiikin opetus jatkuu tämän EU-projektin loppumisen jälkeen myös esim. Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa sekä Ivalon ja Utsjoen kansalaisopistoissa. Saamelaismusiikin opetusta on järjestetty ja järjestetään edelleen myös Vuotsossa paikallisin voimin.

Saamelaismusiikkikeskuksen toiminnan käynnistämiseksi vuonna 2008 ja 2009 on tehty budjetit sekä rahoitushakemuksia. Tehdyissä suunnitelmissa vuodelle 2008 ja 2009 jatketaan myös opettajien ja päiväkotityöntekijöiden musiikkikoulutusta sekä järjestetään lapsille ja nuorille saamelaismusiikinopetusta. Rahoitusta Saamelaismusiikkikeskuksen toiminnan käynnistämiseksi vuodelle 2008 on haettu Opetusministeriöstä. Opetusministeriön edustajia on tavattu asian tiimoilta Inarissa syyskuussa 2007 ja Helsingissä lokakuussa 2007. Saamelaismusiikin tuotteistamiseen keskittyvään EAKR-projektiin on myös haettu rahoitusta.

Saamelaismusiikkikeskushankkeen tuloksia voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kulttuurikeskuksen musiikkikeskuksen työssä sekä saamelaismusiikin opetuksessa yleensä.

Tulevaisuudessa saamelaismusiikkiopetus jakaantuu opettajien opettamiseen ja oppilaiden opettamiseen. Opettajakoulutus on välttämätöntä sillä saamelaismusiikkia ei pysyvästi opeteta Suomessa missään – saamelaisilla opettajilla ei ole siis mahdollisuutta opiskella oman kansansa musiikkia voidakseen opettaa sitä saamelaislapsille koulussa. Tietous saamelaisesta musiikista lisääntyy, saamenkieliset opettajat saavat kipeästi tarvitsemaansa koulutusta ja näin vahvistetaan perinteisten saamelaisten vokaalimusiikin lajien opetusta ja sitä myöten saamelaista kulttuuriympäristöä sekä saamenkielen ja kulttuurin asemaa. Musiikinopetus on hyödyksi



SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



saamelaisalueella toimiville saamenkielisille opettajille ja opiskelijoille sekä se edistää alueella vaikuttavien musiikin toimijoiden yhteistyötä.

Saamelaiskulttuurikeskuksessa toimiva Saamelaismusiikkikeskus jakaa tietoutta saamelaisesta musiikista myös valtakulttuurin edustajille sekä antaa asiantuntija-apua esim. eri musiikkioppilaitoksille (esim. Sibelius Akatemian kansanmusiikin osasto) ja toimii saamelaisten artistien hyväksi. Tärkeä osa on myös saamelaisten artistien työn tukemisella.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa on tulevaisuudessa suunniteltu toimivan saamelaismusiikin linja osana saamelaistaiteiden koulutusohjelmaa. Saamelaismusiikkia opetettiin Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa projektin aikana osana saamenkielen ja – kulttuurin linjan opintoja. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen oppilaat osallistuivat myös Ijahis Idja – alkuperäiskansojen musiikkitapahtumaa, tapahtuma oli osana koulun opetusta.

Oppimateriaaleja valmistuu – parasta aikaa on tekeillä perinteisen joiun oppikirja, jota työstävät yhteispohjoismaista Joikuarkistoprojektia vetänyt Marko Jouste sekä saamelaislääntaiteilija, muusikko Ulla Pirttijärvi-Länsman. Saamelaismusiikkiäänitteitä, joita myös voidaan hyödyntää musiikinopetuksessa, valmistuu niin Suomessa, Ruotsissa kuin Norjassakin. Uusia saamelaisartisteja nousee esiin, hyvänä esimerkkinä Saamelaiskäräjien musiikkiprojektien koulutuksista paljon tuulta siipiensä alle saanut ja yhteensä kolme demonauhaa tehnyt saamenkielistä pop-rockia soittava **SomBy**-yhtye. Yhtye koostuu 15-18 vuotiaista saamelaisnuorista, joilla on jo suunnitelmia oman EP:n (cd, jossa on 4-6 kappaletta) äänittämisestä.

## 10. Projektin rahoitus

ESR- ja valtion rahoitus **99 300 €**

## 11. Projektin taloushallinto ja arkistointi

### 11.1 Projektikustannusten hyväksymisestä vastannut henkilö/henkilöt (nimi ja asema)

Juha Guttorm, hallintopäällikkö, Saamelaiskäräjät.

### 11.2 Projektin kirjanpidosta vastannut henkilö tai organisaatio

Hilkka Kukkonen, taloussihteeri, Saamelaiskäräjät.

### 11.3 Hallinnoijan vuosittaisen tilinpidon tarkastuksesta vastannut henkilö tai organisaatio

HTM, Irja Herkman.





SÁMEDIGGI  
SÄMITIGGE  
SÄÄ'MTE'G'G  
SAAMELAISKÄRÄJÄT

SÁMEMUSIHKAGUOVDDÁŠPROSEAKTA  
SAAMELAISMUSIIKKIKESKUSHANKE



#### **11.4 Projektin päätyttyä lopputilintarkastuksen suorittanut henkilö tai organisaatio**

Ei ole suoritettu koska rahoittaja ei sitä vaadi.

#### **11.5 Projektin asiakirjojen säilytyksestä vastaava organisaatio tai henkilö**

(vastaa myös siitä, että asiakirjojen säilytyspaikka on tiedossa vähintään vuoden 2012 loppuun asti)

Saamelaiskäräjät, Saarikoskentie 4, 99870 Inari.

#### **11.6 Projektin asiakirjojen säilytyspaikka**

(tämänhetkisen tiedon mukaan)

Saamelaiskäräjät, Saarikoskentie 4, 99870 Inari.

#### **11.7 Projektin kirjanpitoaineiston (tositteinen) säilytyksestä vastaava organisaatio tai henkilö**

(vastaa myös siitä, että asiakirjojen säilytyspaikka on tiedossa vähintään vuoden 2012 loppuun asti)  
Saamelaiskäräjät.

#### **11.8 Projektin kirjanpitoaineiston säilytyspaikka**

(tämänhetkisen tiedon mukaan)

Saamelaiskäräjät, Saarikoskentie 4, 99870 Inari.

### **12. Seurantaraportti**

Tätä loppuraporttia täydentää viimeisen seurantakauden seurantaraportti, joka on laadittu vuoden 2007 seurantakaudelta 1.7. – 31.12. ja on toimitettu projektin päävastuuviranomaiselle.

### **13. Liitteet**

Tämän raportin mukana on kaksi liitettä: Seurantaraportti sekä Ijahis Idja 2007 tapahtumaraportti.